

2489

3die Beh. af Lovf. indeh. Best. om

i Mgt for at handle med Grundlovens Aand; thi man kunde gjerne ved at lege med Slden, komme til at tænde Ild i Huset.

N. Rasmussen: Det er saa langt fra, at jeg kan være enig med det ærede kongevalgte Medlem, der nu talte, at jeg vil sige, at medens den egentlige Bevæggrund til at opheve Forordningen af 1792 om 50aarige Forpagtninger, ikke fra Regjeringens Side har været den, at man vilde presse paa Selveidoms Indførelse, saa vedkjender jeg for mit Vedkommende mig, at der, blandt de mange andre Grunde, jeg har til at stemme for dette Vædringsforslag, ogsaa er den, at jeg antager, at det vil virke hen til at afflasse alt Fæstevæsen. Grunden, hvorfor denne Bestemmelse egentlig er kommen frem, og hvorfor den er i allerhøjeste Grad nødvendig, er, at det har viist sig, at de Bestemmelser, som indeholdes i Fæsteloven af 1861, ikke ere blevne benyttede, som det var forventet, da Loven blev vedtagen; thi netop efter denne Lovs Vedtagelse ere Godsæerne gaaede den Vej, at de ere komne mere ind paa Forpagtninger, end det nogenstunde tidligere har været Tilfældet. Der- som altsaa Loven af 1861 har taget feil med Hensyn til Opnaaelsen af sin Hensigt, dersom Loven ikke har bevirket det, som Lovgivningsmagten troede den skulde bevirke, saa er det aldeles i sin Orden, at den lovgivende Mægt, som til enhver Tid maa staa paa Bagt og være agtpaagivende paa disse Forhold, træffer Forholdsregler, som gaa ud paa, at den Lov, der traadte i Kraft i 1861, saavidt muligt kan komme til at virke i den Retning, som der tilsigtedes. — Naar den ærede sidste Taler tillagde Landkommissionen og de Mænd, som stode i Spidsen for Landlovgivningen i forrige Aarhundrede, omtrent hele Væren for, hvad der er fremkommet i saa Henseende, saa maa jeg dog for mit Vedkommende tillade mig at gjøre Indsigelse derimod. Jeg tror ikke, der er gjort saa Lidt, navnlig for Fæstevæsenets Vedkommende, ogsaa

Kaadigheden over Fæstebøndergods.

2490

siden 1849. Jeg tror, at de Foranstaltninger, som ere truffne i den forløbne Aarvælle, have fuldt saa gyldigt Krav paa Anerkjendelse som de, der gaa i Forveien, og jeg haaber, at de Bestræbelser, som endnu maatte ske fra Lovgivningsmagtens Side, ikke skulle faae mindre Anerkjendelse, mindre Værd eller mindre Betydning. Jeg tror, at Enhver, der hjælper til at opløse de Forhold, som maa anerkjendes at være til virkelig Skade for Almenvellet, for Udviklingen, for Landet og for Folket, at Enhver, som bidrager til, at et saa extraordinært Forhold kan blive affasset, for at Alt kan komme paa en mere jevn og naturlig Fod, end det nu er Tilfældet, gjør en god Gjerning. Jeg vil saaledes for mit Vedkommende stemme for Vædringsforslaget.

S. Pedersen: Da jeg ved Sagens 2den Behandling stemte for, at den Paragraf, som nu her foreslaas gjenoptagen, skulde udgaa, og da jeg derimod i Dag agter at stemme anderledes, nemlig for Paragrafen, saa skylder jeg maasse med et Par Ord at begrunde denne min forandrede Stilling. Jeg kan ikke dele de Betragtninger, som den ærede sidste Taler (Rasmussen) fremsførte. Jeg beklager, at dette er det eneste Punkt, hvorpaa jeg er enig med den Side af Salen, som har reist en saa alvorlig Modstand mod hele dette Lovforslag, en Modstand, som forekommer mig at staa i et fuldstændigt Misforhold til selve Lovforslagets Indhold. Jeg har ikke, hvad de lange Forpagtninger angaar, følt mig overbevist ved de Forhandlinger, der tidligere have været førte, eller ved den udførlige Betænkning fra Udvalgets Flertal i forrige Session om Forkasteligheden af disse Forpagtninger, og, naar det er blevet paaberaabt ogsaa af den sidste ærede Taler, at de have været medvirkende til at modarbejde Gjennemførelsen af den Tanke, som laa til Grund for Loven af 19de Februar 1861, saa vil jeg vel ikke modsigge dette, for saa vidt man tænker paa Tidsrummet fra 1861—1870, men de Herrer skyldte derimod